

Zaaknummer : 1398108
Raadsvergadering : 9 december 2025

Onderwerp : Aanpak bodemverontreiniging bij Natuurpark Kronenkamp Neede

Collegevergadering : 28 oktober 2025
Portefeuillehouder : Wethouder J. van der Noordt
Steller : Marcel Meijer tel. : 0545-250250
Team Advies en beheer openbare ruimte

Te nemen besluit:

1. Een krediet beschikbaar te stellen van € 300.000 voor de aanpak van de bodemverontreiniging op het perceel naast Natuurpark Kronenkamp in Neede;
2. Het krediet te dekken uit het begrotingsresultaat van 2025.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Het weiland naast Natuurpark Kronenkamp in Neede is verontreinigd. Dit beperkt het gebruik van de grond door Stichting Natuurpark Kronenkamp. Door de bodem van het weiland volledig te saneren, gelden er geen gebruiksbeperkingen meer voor het huidige beoogde gebruik en alle mogelijke gebruiken in de toekomst.

Argumentatie:

- 1.1 Met de aanpak van de bodemverontreiniging voldoen wij aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid, komen wij onze verplichting na die voortvloeit uit de wet en de erfpachtovereenkomst met Stichting Natuurpark Kronenkamp.
- 2.1 Uit de recente Bestuursrapportage blijkt dat het begrotingsresultaat van 2025 positief is en hier financiële ruimte aanwezig is.

Kanttekeningen en risico's

Uit onderzoek en gesprekken met Stichting Natuurpark Kronenkamp is gebleken dat op een aantal plekken in het weiland ook puin in de grond aanwezig is. Onduidelijk is om hoeveel puin het gaat en wat de chemische kwaliteit van het puin en grond is. Dit zal blijken tijdens de uitvoering van de sanering. Het afvoeren van puin is niet meegenomen in de raming en kan voor extra kosten zorgen.

De woning aan Kronenkamp 12 grenst aan de saneringslocatie. De bewoners hebben hun bezorgdheid uitgesproken over de mogelijke verontreiniging van hun perceel. Afgesproken is dat wij de bodemkwaliteit van dit perceel laten onderzoeken. Het onderzoek laten wij uitvoeren tijdens de saneringswerkzaamheden.

Financiën

De dekking van het krediet kan uit het begrotingsresultaat van 2025. Uit de recente Bestuursrapportage blijkt dat hier financiële ruimte aanwezig is.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

In te vullen door Griffie:

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen

Communicatie

Communicatie via:

- Persoonlijk gesprek met Stichting Natuurpark Kronenkamp
- Inwonersbrief (omwonenden), voor en na de sanering
- Persbericht
- Artikel in BerkelBericht

Initiatief, participatie en rol gemeente

In de akte 'Uitgifte in erfpacht' die op 1 mei 2018 is gesloten tussen gemeente Berkelland en Stichting Natuurpark Kronenkamp is in artikel 19 'Bepaling bodemverontreiniging' opgenomen dat de gemeente ervoor instaat dat de bodemkwaliteit niet zodanig verontreinigd is, dat een sanering dan wel ene andere maatregel noodzakelijk is. Met het huidige inzicht wordt daaraan niet voldaan. Daarom zijn vervolgstappen noodzakelijk om aan de gestelde voorwaarden uit de akte te voldoen. Bij de keuze voor de aanpak van de bodemverontreiniging betrekken wij ook toekomstige plannen van het verontreinigde perceel zoals woningbouw of een sportaccommodatie.

Wat is er gebeurd?

In september 2023 is op het RWZI-terrein en de naastgelegen weilanden een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Aanleiding van dit onderzoek was een voorgenomen bestemmingsplanwijziging. Op basis van de onderzoeksresultaten is geadviseerd een nader onderzoek in de weilanden uit te voeren naar de aangetroffen minerale olie, nikkel en PCB-verontreiniging. Juni 2024 is het nader onderzoek uitgevoerd.

- Uit deze resultaten is geconcludeerd dat de sterke verontreiniging met nikkel niet meer is aangetoond.
- De matig verontreinigde grond met minerale olie een omvang heeft van 92 m³.
- De PCB-verontreiniging heterogeen verdeeld is in de bovengrond (1ste halve meter).

Wij hebben de uitgevoerde onderzoeken naar de ODA verstuurd met het verzoek deze te beoordelen en een advies uit te brengen. In het advies van 9 juli 2024 geeft ODA aan de conclusies uit de bodemonderzoeken te onderschrijven. *Er is voor zowel de PCB-verontreiniging als de verontreiniging met minerale olie sprake van een zorgplicht. Deze verontreinigingen moeten worden gesaneerd. De ODA geeft echter wel aan dat er, hoewel er sprake is van aan saneringsplicht, nog wel een afweging gemaakt moet worden in de kosten en het behaalde milieurendement (redelijkheidsbeginsel). De ODA stelt voor om dit vast te leggen in een plan van aanpak*

Tevens adviseert de ODA om de situatie voor te leggen aan de GGD om de eventuele risico's en maatregelen meer in detail te beoordelen.

In het advies van 16 september 2024 geeft de GGD aan dat: *Bij gebruik van het terrein als loop-/wandelpad is er geen directe blootstelling aan de vervuilde grond. Hier is daarom geen bezwaar tegen.*

In het advies van 15 november 2024 geeft de Gezondheidsdienst voor de dieren aan dat: *De geschatte dagelijkse PCB dosis bij paarden die maaisel eten dat afkomstig is van de betreffende besmette grond, gebaseerd op de aanname dat paarden maaisel eten (als enige bron van hooi) afkomstig van planten die groeien in grond met de hoogste PCB-concentratie die is aangetroffen in de geteste monsters, was 3,3 keer lager dan de referentiedosis voor de mens. Het risico op vergiftiging bij de paarden is daarom laag.*

Een belangrijke kanttekening is dat ervan wordt uitgegaan dat het maaisel geen significante hoeveelheid grond bevat. Om de veiligheid te garanderen, moet er tijdens de oogst voor worden gezorgd dat het maaisel niet met grond wordt verontreinigd.

In de collegevergadering van 10 december 2024 is besloten Stichting Kronenkamp, de gemeenteraad en de omwonenden nader te informeren over de gevolgen van de bodemverontreiniging en vervolgstappen te zetten voor de aanpak van de bodemverontreiniging.

In het plan van aanpak van 5 juni 2025 zijn 3 saneringsvarianten voor de verontreinigingen uitgewerkt.

Variant 1: Geen maatregelen

Bij deze variant worden er geen maatregelen genomen om de verontreinigingen ongedaan te maken. Dit is een ongewenste situatie. Tevens wordt niet voldaan aan de zorgplicht. Hierbij lopen wij ook het risico op een maatschappelijke discussie.

Ook is deze variant een ongewenste situatie die tijdens de ontwikkeling van de locatie stagnatie kan veroorzaken, waardoor mogelijk achteraf aanvullende maatregelen getroffen moeten worden. Financieel is dit de meest voordelige variant, want er zijn geen aanvullende kosten als gevolg van de aangetroffen verontreinigingen. Dit heeft echter betrekking op de huidige situatie. In de toekomst zijn er mogelijk alsnog maatregelen nodig om het gebruik van het weiland mogelijk te maken. Daarom geldt bij deze variant ook een grote onzekerheid voor de toekomst.

Variant 2: Beperkte maatregelen

Bij deze variant worden alle maatregelen genomen om humane risico's weg te nemen. Er is sprake van humane risico's bij zogenaamd 'gevoelig' gebruik. Hier vallen onder andere moestuinen en kinderspeelplaatsen onder. Bij minder gevoelig gebruik is er geen sprake van humaan risico. Zo zal in dit geval de verontreiniging ter plaatse van de moestuin worden verwijderd. Hierbij is het uitgangspunt dat de gehele moestuin tot op de schone ondergrond wordt ontgraven. Hier komt dan schone grond (landbouw/natuur) voor terug. Dit betreft zo'n 250 m³ grond. Ook zal de matige verontreiniging met minerale olie worden ontgraven en afgevoerd. Dit betreft zo'n 93 m³ grond. Ook hier wordt schone grond (landbouw/natuur) teruggeplaatst. Hiermee zijn alle matige verontreinigingen weggenomen en voldoet de moestuin aan klasse industrie.

Hierbij moet nog wel goed gekeken worden naar de toekomstige inrichting. Mochten er meer gevoelige locaties komen (kinderspeelplaatsen, moestuinen, woningen en dergelijke), dan zullen ook deze locaties op dezelfde wijze worden behandeld als hierboven beschreven.

De kosten bij deze variant zijn echter wel een stuk hoger dan bij de eerste variant. Echter, in vergelijking met de derde variant zijn de kosten ook nog relatief beperkt. De kosten voor het saneren van de olie- en PCB-verontreiniging worden geraamd op circa € 55.000 exclusief btw.

Variant 3: Maximale maatregelen

Bij deze variant wordt er alles aan gedaan om de locatie volledig te voorzien van (schone) grond die voldoet aan de bodemkwaliteitsklasse 'landbouw/natuur'. Hierbij wordt alle aanwezige verontreinigde grond (matige verontreiniging minerale olie, matige verontreiniging PCB én alle klasse industrie grond) ontgraven en afgevoerd naar een erkende verwerker. Dit betreft zo'n 3.750 m³ grond.

Voor de aanvulling wordt schone grond toegepast die voldoet aan de klasse landbouw/natuur. De grond is hiermee volledig geschikt voor elk gebruik en alle risico's zijn weggenomen. Ook in de toekomst zijn er geen maatregelen meer nodig bij verandering van inrichting en/of gebruik. Daarnaast voldoen we met deze maatregel volledig aan de zorgplicht én maximaal aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Wel zijn de kosten voor deze variant aanzienlijk hoger. Deze worden geraamd op circa € 300.000 exclusief btw.

Afweging varianten

Wij kiezen voor de maximale maatregelen omdat:

- Met het nemen van dit besluit voldoen wij aan de zorgplicht op grond van de Omgevingswet (tot 1 januari 2024 was dat de Wet bodembescherming);
- Met het nemen van dit besluit voldoen wij aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid;
- De locatie (na sanering) geschikt is voor het door de Stichting Natuurpark Kronenkamp tijdelijk beoogde gebruik en voor alle mogelijke gebruiken in de toekomst zoals woningbouw of een sportaccommodatie;
- Met de aanpak van de bodemverontreiniging komen wij onze verplichting na die voortvloeit uit de wet en de erfpachtovereenkomst met Stichting Natuurpark Kronenkamp.

De kosten voor de maximale maatregelen zijn aanzienlijk hoger dan de 2 andere varianten; De gemeenteraad heeft het budgetrecht en vragen wij de raad om éénmalig een krediet beschikbaar te stellen voor de kosten van de bodemsanering. De dekking kan uit het begrotingsresultaat van 2025.

Planning en evaluatie

Voorafgaand aan het Raadsvoorstel heeft er een gesprek plaatsgevonden met Stichting Natuurpark Kronenkamp.

Na goedkeuring van dit voorstel:

- Worden omwonenden geïnformeerd
- Worden er afspraken gemaakt over het tijdstip van de saneringswerkzaamheden
- Uitvoering bodemsanering
- Herinrichten terrein
- Evaluatie sanering terugkoppelen aan Stichting Natuurpark Kronenkamp en omwonenden.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. J. Jonker

drs. J.H.A. van Oostrum

Raadsvergadering : 9 december 2025

De raad van de gemeente Berkeland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 28 oktober 2025:

overwegende dat:

- Met de aanpak van de bodemverontreiniging voldoen wij aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid, komen wij onze verplichting na die voortvloeit uit de wet en de erfpachtovereenkomst met Stichting Natuurpark Kronenkamp.
- Uit de recente Bestuursrapportage blijkt dat het begrotingsresultaat van 2025 positief is en hier financiële ruimte aanwezig is.

b e s l u i t:

1. Een krediet beschikbaar te stellen van € 300.000 voor de aanpak van de bodemverontreiniging op het perceel naast Natuurpark Kronenkamp in Neede;
2. Het krediet te dekken uit het begrotingsresultaat van 2025.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 9 december 2025

de griffier,

de voorzitter,

drs. J.A. Satijn

drs. J.H.A. van Oostrum

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Aanpak bodemverontreiniging bij Natuurpark Kronenkamp Neede

Niet van toepassing.